

Житомирський державний університет імені Івана Франка

Навчально-науковий інститут педагогіки

Кафедра початкової освіти та культури фахової мови

Укладачі:

Неля РУДНИЦЬКА

Інна КОНОВАЛЬЧУК

Тетяна ШАНСКОВА

Методичні рекомендації
з виробничої педагогічної практики у початкових класах
для здобувачів вищої освіти
Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Спеціальність 013 Початкова освіта

Житомир – 2022

УДК 378.147

М 54

*Рекомендовано вченою радою
Житомирського державного університету імені Івана Франка,
протокол № 4 від 25.03.2022 р.*

Рецензенти:

Коновальчук І. І. – доктор педагогічних наук, завідувач кафедри дошкільної освіти та педагогічних інновацій Житомирського державного університету імені Івана Франка;

Бойко І. І. – кандидат психологічних наук, доцент, завідувач кафедри психології КЗ «Житомирський обласний ІППО» Житомирської обласної ради;

Березюк Ю. В. – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри природничих та соціально-гуманітарних дисциплін Житомирського медичного інституту Житомирської обласної ради.

Методичні рекомендації з виробничої педагогічної практики у початкових класах для здобувачів вищої освіти (рівень вищої освіти перший (бакалаврський) Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка, спеціальність 013 Початкова освіта) / укладачі: Рудницька Н. Ю., Коновальчук І.М., Шанскова Т.І. – Житомир: Вид-во ЖДУ імені Івана Франка, 2022. – 32 с.

У методичних рекомендаціях обґрунтована мета, завдання та зміст виробничої педагогічної практики у початкових класах для здобувачів вищої освіти спеціальності 013 Початкова освіта, висвітлюється програма практики, форми та методи контролю, вимоги до звітної документації; надаються методичні поради здобувачам вищої освіти щодо спостереження уроків; підготовки, проведення й аналізу ранкової зустрічі; методичні поради щодо проведення уроків; вимоги щодо написання звіту та оформлення документації за результатами проходження практики та ін.

Методичні рекомендації адресовані здобувачам вищої освіти спеціальності 013 Початкова освіта, а також керівникам виробничої педагогічної практики.

© Рудницька Н. Ю., Коновальчук І.М., Шанскова Т.І., 2022

© Житомирський державний університет імені Івана Франка, 2022

Зміст

Вступ.....	4
Мета, завдання та зміст виробничої педагогічної практики.....	5
Орієнтовний план розподілу навантаження студента.....	6
Звітна документація та критерії оцінювання.....	7
Методичні рекомендації.....	9
Рекомендована література.....	14
Додатки.....	17

ВСТУП

Педагогічна практика є складовою процесу професійної підготовки майбутніх учителів початкової школи, важливим етапом їхнього фахового зростання. Практична підготовка забезпечує встановлення безпосереднього зв'язку між теорією та практикою, оскільки в умовах реальної професійної діяльності відбувається інтеграція теоретичних знань і практичних умінь здобувачів вищої освіти, що зумовлює оволодіння ними професійними компетентностями у контексті реалізації Концепції Нової української школи.

За змістом і метою педагогічна практика для здобувачів вищої освіти IV курсу бакалаврського рівня спеціальності 013 Початкова освіта відповідно до галузі знань 01 Освіта / Педагогіка та освітньо-професійної програми є виробничою.

Педагогічна практика проводиться згідно з вимогами навчального плану, її терміни та тривалість регламентується навчальним планом та освітньо-професійною програмою Початкова освіта. Виробнича педагогічна практика у початкових класах відбувається на IV курсі, у VIII семестрі, на практику відводиться 270 годин, 9 кредитів ECTS.

Педагогічна практика здійснюється в закладах загальної середньої освіти, які мають належні умови для проведення практики і діючі договори.

Згідно Положення про практики здобувачів вищої освіти Житомирського державного університету імені Івана Франка практиканти зобов'язані:

- до початку практики брати участь в установчій конференції та пройти інструктаж з техніки безпеки та охорони праці, консультації щодо оформлення всіх необхідних документів;
- вивчити і чітко дотримуватися правил охорони праці, техніки безпеки та виробничої санітарії;
- своєчасно прибути на базу практики;
- у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою практики та нести відповідальність за виконану роботу;
- своєчасно подати необхідні звітні документи та захистити результати практики.

МЕТА, ЗАВДАННЯ ТА ЗМІСТ ВИРОБНИЧОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ У ПОЧАТКОВИХ КЛАСАХ

Мета: оволодіння здобувачами вищої освіти професійними вміннями і навичками організації навчально-виховного процесу на уроці; формування в майбутніх учителів особистісної готовності до роботи вчителем початкових класів та вмінь організовувати і проводити навчальну і виховну роботу з молодшими школярами.

Завдання:

- виховання особистісно-мотиваційної готовності здобувачів вищої освіти до роботи вчителя початкових класів;
- формування вмінь і навичок спостерігати навчально-виховний процес та аналізувати його результати;
- вивчення практикантами змісту і системи планування навчальної роботи учителя початкової школи;
- вироблення практичних професійних умінь і навичок організації та здійснення навчально-виховної роботи з учнями;
- навчання здобувачів вищої освіти творчому застосуванню на практиці знань, отриманих при вивченні психолого-педагогічних дисциплін і фахових методик;
- оволодіння майбутніми вчителями методами, прийомами і засобами проведення уроків, занять, а також навичками керівництва пізнавальною діяльністю школярів відповідно до їх вікових та індивідуальних особливостей.

Програма практики

1. Спостереження та аналіз урочної та позаурочної роботи вчителя.
2. Педагогічний аналіз програм, підручників, обладнання навчальних кабінетів.
3. Ознайомлення з календарними і тематичними поурочними планами.
4. Проведення 25-30 уроків (включаючи всі предмети початкової школи).
5. Проведення 2-х позаурочних занять.
6. Проведення ранкових зустрічей відповідно до виховного плану вчителя та теми тижня.
7. Проведення індивідуальної роботи з учнями.
8. Допомога вчителю в перевірці зошитів, оцінюванні навчальних досягнень учнів.
9. Виготовлення 4-5 видів наочності, в тому числі оригінальної (власних проєктів унаочнення тем, уроків чи їх фрагментів).
10. Психолого-педагогічне вивчення колективу класу. Складання характеристики на учнівський колектив.
11. Участь у батьківських зборах з виступом на педагогічну тематику.

ОРІЄНТОВНИЙ ПЛАН РОЗПОДІЛУ НАВАНТАЖЕННЯ ЗДОБУВАЧА ПІД ЧАС ПРОХОДЖЕННЯ ВИРОБНИЧОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАТИКИ У ПОЧАТКОВИХ КЛАСАХ

Перший тиждень

- ознайомитися з місцем проходження педагогічної практики (школою, її історією, традиціями, освітніми та виховними функціями);
- ознайомитися з типовими освітніми програмами 1-2 класів та 3-4 класів Нової української школи;
- ознайомитися з педагогічним процесом класу, в якому закріплений студент, проаналізувати підручники, програми, використані наочні посібники тощо.
- ознайомитися з документацією вчителя початкових класів (календарним плануванням, тематичним плануванням, оформленням та веденням класного журналу, планів позакласної роботи, щоденників та ін.);
- ознайомитися з оформленням класної кімнати у початковій школі за вимогами НУШ;
- вивчити та проаналізувати зміст календарних і тематичних планів уроків вчителя початкових класів, плану виховної роботи на строк проходження практики;
- відвідувати уроки, спостерігати за організацією освітнього процесу в класі, за яким закріплені студенти (педагогічними прийомами та методами подання навчального матеріалу, поясненням основних аспектів теми уроку, стилем спілкування вчителя з учнями, оцінювання знань учнів, технологіями навчання (кооперативне навчання, колективно-групове, ситуативне моделювання, проектна технологія навчання, індивідуально орієнтоване навчання та ін.) та виховання (педагогічної підтримки, співробітництва, створення ситуації успіху, творчого формування особистості та ін.) тощо;
- працювати з навчальними програмами, підручниками, методичною літературою;
- добирати матеріал до уроків, розробляти конспекти пробних та залікових уроків за всіма методиками (див. додаток А);
- спостерігати за ранковими зустрічами, які проводить учитель;
- подати план роботи студента-практиканта на період педагогічної практики та графік проведення залікових уроків та виховних заходів керівникам практики від Університету.

Другий тиждень

- спостерігати та аналізувати навчально-виховну діяльність вчителя класу;
- аналіз результатів навчально-пізнавальної діяльності учнів, організації освітнього простору класу та навчальних матеріалів;
- проводити фрагменти уроків та ранкових зустрічей, пробних уроків;
- надавати допомогу вчителю в навчально-виховній роботі в класі, за яким закріплені здобувачі вищої освіти (допомагати в підготовці презентацій, використовувати інформаційно-комунікаційні технології; виготовляти

наочності, роздатковий матеріал, перевіряти зошити, організовувати активний відпочинок учнів на перервах; зустрічати дітей вранці тощо);

- вивчити критерії оцінювання навчальних досягнень учнів згідно концепції НУШ

- підготовка ранкової зустрічі відповідно до виховного плану вчителя та теми тижня (див. додаток В);

- проводити психолого-педагогічне спостереження за учнем/учнями класу, скласти психологічну характеристику учня/класу.

- добирати емпіричний матеріал для написання курсової (дипломної) роботи, для виступу на студентській науковій конференції.

Третій-четвертий тижні

- продовжувати проводити пробні уроки;

- допомагати у проведенні ранкових зустрічей;

- проведення пробних ранкових зустрічей;

- розробляти конспекти, готувати матеріали, наочні посібники, презентації тощо до залікових уроків;

- допомагати вчителю здійснювати співпрацю з батьками.

П'ятий-шостий тижні

- провести залікові уроки за всіма методиками;

- провести залікову ранкову зустріч;

- оформлення планів-конспектів уроків та занять;

- участь у батьківських зборах з виступом на педагогічну тематику;

- оформлення психолого-педагогічної характеристики учня/учнівського колективу;

- оформлення звітної документації з практики.

ФОРМИ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Поточний контроль здійснюється керівниками практики протягом проходження здобувачами виробничої педагогічної практики шляхом аналізу та оцінки їх систематичної роботи, відвідування залікових уроків, їх аналізу, бесід з учителем та практикантами, проведення поточних консультацій тощо.

Підсумковий контроль здійснюється наприкінці проходження виробничої педагогічної практики у початкових класах шляхом оцінювання цілісної систематичної педагогічної діяльності здобувачів протягом конкретного періоду на основі змісту та аналізу звітної документації, відгуку та оцінці роботи здобувача вищої освіти на практиці та захисту практики.

ЗВІТНА ДОКУМЕНТАЦІЯ З ВИРОБНИЧОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ У ПОЧАТКОВИХ КЛАСАХ

Після закінчення терміну практики здобувачі вищої освіти звітують про виконання програми педагогічної практики та індивідуального завдання. Не

пізніше 7 днів після закінчення практики подається на перевірку така документація:

- щоденник педагогічної практики з відгуком та оцінкою роботи здобувача вищої освіти на практиці завірений підписом керівника закладу освіти та печаткою;
- звіт з педагогічної практики із самоаналізом;
- конспекти уроків з фахових методик;
- методична розробка ранкової зустрічі;
- план і текст (тези) виступу на батьківських зборах;
- щоденник спостережень уроків та позаурочної роботи вчителя у класі, в якому закріплений студент, із зазначенням основних педагогічних прийомів та методів подання навчального матеріалу, розподілу часу для пояснення основних аспектів теми уроків, особливостями взаємодії вчителя та учнів тощо;
- папка зі зразками (або їх ескізами) навчально-методичного забезпечення залікових уроків;
- відео-, фото-, презентації матеріалів практики;
- матеріали психологічних досліджень учнів та класу.

НОРМИ ОЦІНЮВАННЯ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

№	Вид діяльності практиканта	Термін виконання	Кількість балів
1	Виконання завдань практики	2-6 тижднів практики	40
2	Виконання індивідуальних завдань.	Впродовж практики	10
3	Оформлення звітної документації.	Впродовж практики	20
4.	Своєчасність подачі звітної документації.	Не пізніше 7 днів після завершення практики	5
5.	Захист практики.	День заліку	25
	Всього:		100

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ВИРОБНИЧОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ У ПОЧАТКОВИХ КЛАСАХ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Оцінка за національною шкалою	100-бальна шкала оцінювання	Оцінка ECTS
<i>Відмінно</i>	90 – 100	A
<i>Добре</i>	82 – 89	B
	74 – 81	C
<i>Задовільно</i>	64 – 73	D

	60 – 63	E
<i>Незадовільно</i>	35 – 59	FX
<i>Незадовільно</i>	0 – 34	F

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З ВИРОБНИЧОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ У ПОЧАТКОВИХ КЛАСАХ ЗДОБУВАЧАМ ВИЩОЇ ОСВІТИ

З огляду на тривалість педагогічної практики, а також на тижневе навантаження в сучасній початковій школі кількість відвіданих студентами-практикантами уроків у вчителя, самостійно проведених пробних уроків та залікових уроків та виховних заходів має бути наступною:

Кількість відвіданих здобувачами-практикантами уроків у вчителя, самостійно проведених пробних уроків, залікових уроків та виховних заходів

Предмет	Загальна кількість годин (6 тижнів)	Кількість відвіданих уроків (за 1 тиждень)	Кількість проведених здобувачем пробних уроків	Кількість проведених здобувачем залікових уроків
Українська мова та літературне читання	42	7	33	1 /1
Математика	24/30	4/5	12	1
Я досліджую світ	18	3	9	1
Дизайн і технології	6	1	3	1
Мистецтво	12	2	6	1

Методичні поради практикантам щодо спостереження уроків

Виробничу педагогічну практику у початкових класах здобувачі розпочинають зі знайомства з адміністрацією школи, учителем та учнями класу, де проходитиме практика, а також з ознайомлення з організацією навчально-виховного процесу в школі, напрямками роботи школи, ознайомлення з правилами внутрішнього розпорядку роботи школи тощо.

Одним із важливих завдань виробничої педагогічної практики у початкових класах є спостереження практикантами уроків досвідчених учителів з метою вивчення особливостей впровадження Концепції Нової української школи, шляхів реалізації основних дидактичних принципів у ході навчального процесу, педагогічних прийомів та методів подання навчального

матеріалу, а також аналізу уроку щодо його результативності. Урок – складне та високоорганізоване явище, тому спостереження його потребує спеціальної підготовки.

Передусім здобувачу-практиканту доцільно систематизувати відповідні знання з педагогіки та фахових методик початкової освіти щодо сучасних вимог до уроку, типів і структур уроків, методів навчання та особливостей оцінювання навчальних досягнень учнів, вимог до аналізу уроку. Необхідною умовою відвідування є повне володіння змістом навчального матеріалу, який буде вивчатися на уроці, а також знаннями вимог програми до рівня компетентностей здобувачів початкової освіти. Допомогою здобувачу в підготовці до спостереження уроку може стати ознайомлення з календарно-тематичним планом учителя та поурочним планом уроку, який буде спостерігатися. Це дозволить практиканту визначити місце уроку в логічній структурі навчального матеріалу.

Підготовка до відвідування передбачає також і вибір технології спостереження. Під технологією спостереження слід розуміти сукупність прийомів та засобів фіксації педагогічних фактів і явищ на уроці. Найпростіша за формою схема спостереження містить такі дані: дата, школа, клас, учитель, кількість учнів, тема й мета уроку, методичне обладнання навчального процесу, мета відвідування. Запис ходу уроку зручно робити в лівій частині аркуша, поділеного вертикальною лінією на дві частини. Праворуч доцільно занотовувати коментарі відносно ходу уроку. При цьому доцільно використовуючи умовні позначки (наприклад, +, –, ?, ! тощо). Наприклад:

Схема спостереження уроку

Дата	Тема уроку
Школа _____ Клас _____	Мета уроку
Учитель	Обладнання уроку
Кількість учнів (з них відсутніх)	Мета відвідування
<i>Хід уроку</i>	<i>Зауваження</i>

Висновки та пропозиції:

Загальний аналіз уроку за його спостереженнями передбачає аналіз дидактичного аспекту уроку, тобто визначення міри досягнення вчителем дидактичної мети, а також аналіз розвивальної та виховної складових навчального процесу. З огляду на це практикант має проаналізувати такі факти:

- доцільність визначеної вчителем дидактичної мети уроку, правильність її формулювання;
- відповідність структури уроку дидактичній меті та змісту навчального матеріалу;
- раціональність обсягу навчального матеріалу для засвоєння на уроці, що дозволяє досягати дидактичної мети без перевантаження учнів;
- відповідність вибору методів навчання та контролю, форм та засобів навчання дидактичній меті уроку;
- взаємозв'язок наукового змісту навчального матеріалу з доступною формою його викладання;
- результативність навчального процесу;
- оцінювання усних відповідей учнів, перевірка та оцінювання їх практичних робіт;
- методи мотивації та стимулювання навчальної діяльності учнів, активізації пізнавальної діяльності;
- використання сучасних методів навчання та виховання учнів, формування їхнього світогляду, моральних якостей особистості;
- урахування індивідуальних особливостей та можливостей учнів певного класу, забезпечення диференційованого підходу в роботі з ними;
- загальний психологічний клімат на уроці;
- взаємозв'язок педагогічного такту та вимогливості вчителя;
- рівень мовленнєвої культури вчителя, його манера спілкування;
- санітарно-гігієнічний стан класного приміщення, температурний та світловий режим у класі.

Аналіз освітнього простору початкової школи

Освітній простір школи – це просторово-предметний компонент: предметні засоби, сукупність та певне розташування яких створює умови для організації потрібних дій суб'єктів. Він уміщує виховний, розвивальний, навчальний, педагогічний простори тощо.

Школа _____

Клас _____

Кількість учнів: хлопчиків, дівчаток _____

Обладнання навчального приміщення (учнівські столи, схема розташування, унаочнені матеріали в класі).

Організація навчального процесу: розклад уроків на тиждень, тривалість уроку, кількість уроків. Особливості проведення перерв, дозвілля учнів під час перерв.

Документація, яку веде вчитель у 1-2, 3-4 класі НУШ.

8 осередків НУШ

- осередок навчально-пізнавальної діяльності з відповідними меблями;
- змінні тематичні осередки, у яких розміщуються дошки/фліпчарти/стенди тощо;
- осередок для гри, обладнаний настільними іграми, інвентарем для рухливих ігор;
- осередок художньо-творчої діяльності з поличками для зберігання приладдя та стендом для змінної виставки дитячих робіт;
- куточок живої природи;
- осередок відпочинку з килимом для сидіння та гри, стільцями, кріслами-пуфами, подушками з м'яким покриттям;
- дитяча класна бібліотечка;
- осередок учителя (стіл, стілець, комп'ютер, полиці/ящики, шафи для зберігання дидактичного матеріалу тощо).

Методичні рекомендації з підготовки, проведення та аналізу ранкової зустрічі Схема оформлення ранкової зустрічі

- 1) Форма проведення.
- 2) Тема.
- 3) Мета.
- 4) Використане обладнання.
- 5) План підготовки.
- 6) Детальний конспект ранкової зустрічі.
- 7) Використана література.
- 8) Самоаналіз.

До розробки варто додати відео-, фотоматеріали, які відображають розвиток важливих навичок дітей (спілкування, академічні і соціальні навички).

Схема самоаналізу ранкової зустрічі

- 1) Визначення місця ранкової зустрічі у системі навчально-виховної роботи класу, доцільність його проведення та обраної форми проведення.
- 2) Оцінювання ступеня досягнення мети.
- 3) Характеристика учасників заходу, охоплення їх активною діяльністю під час планування, підготовки та проведення заходу.
- 4) Оцінювання результативності ранкової зустрічі, її пізнавальної та виховної цінності.

5) Оцінювання психологічного стану учнів під час підготовки та проведення справи.

6) Визначення позитивних сторін та недоліків у проведенні справи.

Методичні поради практикантам щодо проведення уроків

Виробнича педагогічна практика у початкових класах, крім спостереження, передбачає самостійне проведення уроків. Підготовка до їх проведення починається з ознайомлення здобувача з навчально-методичним забезпеченням (підручниками, наочними посібниками, дидактичними матеріалами, технічними засобами навчання), а також ознайомлення з типовими освітніми програмами 1-2 класів та 3-4 класів Нової української школи та вивчення програм навчальних предметів, з яких будуть проводитися уроки.

Плануванню та проведенню уроків сприятиме попереднє спостереження уроків у тому класі, де буде працювати практикант, з метою вивчення особистості кожного учня та учнівського колективу в цілому.

Теми уроків, які буде проводити практикант, визначаються за календарно-тематичним планом учителя, з яким здобувачу необхідно ознайомитися заздалегідь.

Відтак, у ході підготовки до розробки уроків, здобувач має володіти інформацією з таких питань:

- програма, за якою працює вчитель;
- тема уроку, що підлягає вивченню відповідно до календарно-тематичного плану вчителя;
- кількість навчальних годин, відведених планом учителя на вивчення теми;
- вимоги програми до рівня знань та вмінь учнів після засвоєння теми;
- рівень підготовленості учнів до засвоєння теми;
- зміст навчального матеріалу з теми;
- наявність навчально-методичного та технічного забезпечення для проведення уроків.

Наступним етапом є розробка планів-конспектів уроків. Передусім практикант має визначити мету уроку та обрати його тип. Важливо, щоб мета уроку передбачала формування в учнів відповідних компетентностей.

Перед розробкою планів-конспектів уроків доцільно звернутися до матеріалів лекційних та практичних занять, навчально-методичних посібників, інформаційних ресурсів і з'ясувати, які основні структурні елементи забезпечать досягнення мети уроку певного типу.

Після окреслення структурних елементів уроку практикант має визначити

для кожного з них вид діяльності школярів, зміст завдань, спосіб їх виконання, відповідні дидактичні матеріали, засоби навчання. Плануючи урок, важливо обирати такі сучасні методи та прийоми навчання, які найбільш ефективно сприятимуть формуванню в учнів початкових класів ключових компетентностей.

Розроблений план-конспект уроку потрібно узгодити з учителем (керівником від бази практики) та викладачем-методистом (керівником від Університету) і ретельно підготуватися до проведення уроку.

Після самостійно проведеного уроку в ході обговорення з учителем / викладачем-методистом практикант має здійснити короткий самоаналіз уроку й оцінити рівень реалізації запланованих цілей. Урок аналізує учитель класу до якого прикріплений здобувач / викладач-методист. Зауваження та рекомендації практикант враховує під час проведення наступних уроків.

Рекомендована література

1. Антонюк Н. А. Мовний аналіз у початкових класах: метод. посіб. / Н. А. Антонюк, Г. В. Підлужна. – К. : ТОВ ВПЦ «Літопис-ХХ», 2013. – 36 с.
2. Богданович М. В. Методика викладання математики в початкових класах: навч. посібник / М. В. Богданович, М. В. Козак, Я. А. Король. – 4-те вид. переробл. і доп. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2016. – 368 с.
3. Гільберг Т. Г. Природознавство : підруч. для 4-го кл. загально-освіт. навч. закл. / Т. Г. Гільберг, Т. В. Сак. – 2-ге вид. Київ : Генеза, 2016. – 176 с.
4. Гільберг Т. Г. Я досліджую світ : підруч. для 2-го кл. закл. заг. серед. освіти (у 2-х ч.) : ч. 1 / Тетяна Гільберг, Світлана Тарнавська, Ніна Павич. – Київ : Генеза, 2019. – 144 с.
5. Гільберг Т. Г. Я досліджую світ : підруч. для 2-го кл. закл. заг. серед. освіти (у 2-х ч.) : ч. 2 / Тетяна Гільберг, Світлана Тарнавська, Ніна Павич. – Київ : Генеза, 2019. – 144 с.
6. Гільберг Т. Г. Я досліджую світ : підруч. інтегр. курсу для 1-го кл. закл. заг. серед. освіти (у 2-х ч.) : ч. 2 / Тетяна Гільберг, Світлана Тарнавська, Ніна Павич. – Київ : Генеза, 2019. – 112 с.
7. Гільберг Т. Г. Я досліджую світ : підруч. інтегр. курсу для 1-го кл. закл. заг. серед. освіти (у 2-х ч.) : ч. 1 / Тетяна Гільберг, Світлана Тарнавська, Ніна Павич. – Київ : Генеза, 2019. – 112 с.
8. Єресько Т. П. Я досліджую світ. 1 кл. : робочий зошит. У 2 ч. Ч. 2 / Т. П. Єресько. – Х. : СИЦІЯ, 2019. – 64 с.
9. Єресько Т. П. Я досліджую світ. 1 кл. : робочий зошит. У 2 ч. Ч. 2 / Т. П. Єресько. – Х. : СИЦІЯ, 2019. – 64 с.
10. Єресько Т. П. Я досліджую світ. 2 кл. : робочий зошит. У 2 ч. Ч. 1 / Т. П. Єресько. – Х. : СИЦІЯ, 2019. – 64 с.

11. Єресько Т.П. Я досліджую світ. 2 кл. : робочий зошит. У 2 ч. Ч.2 / Т.П. Єресько. – Х. : СИЦІЯ, 2019. – 64 с.
12. [Концепція нової української школи / за заг. ред. М. Грищенко. – К. : Основа, 2016. – 31 с.](#)
13. Корчевська О. Математика: підручник для 1 класу закладів загальної середньої освіти / О. Корчевська, М. Козак. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2018. – 112 с.
14. Листопад Н.П. Математика: підруч. для 1 кл. закладів загальної середньої освіти / Н.П.Листопад. – К.: УОВЦ «Оріон», 2019. – 160 с.
15. Листопад Н.П. Математика: підруч. для 2 кл. закладів загальної середньої освіти / Н.П.Листопад. – К.: УОВЦ «Оріон», 2018. – 144 с.
16. Листопад Н.П. Математика: підруч. для 3 кл. закладів загальної середньої освіти (у 2-х частинах): Частина 1 / Н.П.Листопад. – К.: УОВЦ «Оріон», 2020. – 128 с.
17. Листопад Н.П. Математика: підруч. для 3 кл. закладів загальної середньої освіти (у 2-х частинах): Частина 2 / Н.П.Листопад. – К.: УОВЦ «Оріон», 2020. – 128 с.
18. Листопад Н.П. Математика: підруч. для 4 кл. закладів загальної середньої освіти (у 2-х частинах): Частина 1 / Н.П.Листопад. – К.: УОВЦ «Оріон», 2021. – 144 с.
19. Листопад Н.П. Математика: підруч. для 4 кл. закладів загальної середньої освіти (у 2-х частинах): Частина 2 / Н.П.Листопад. – К.: УОВЦ «Оріон», 2021. – 128 с.
20. Методика навчання української мови в початковій школі : навч.-метод. посіб. / за наук. ред. М. С. Вашуленка. – К. : Літера ЛТД, 2010. – 364 с.
21. Нова українська школа: poradник для вчителя / Під заг. ред. Бібік Н.М. – К.: ТОВ «Видавничий дім «Плєяди», 2017. – 206 с.
22. Рудницька Н. Ю., Синиця М. О. Методика навчання розв'язування задач у початковій школі: навчально-методичний посібник. – Житомир: Вид-во ім. І. Франка, 2013. – 74 с.
23. Рудницька Н. Ю., Клименюк Ю. М., Ковальчук М. О. Збірник тестових завдань з курсу «Методика викладання математики у початковій школі». – Житомир, 2016. – 120 с.
24. Рудницька Н.Ю. Методика навчання освітньої галузі «Математика». Нумерація та арифметичні дії: навч.-метод. посібник для студентів університетів, які навчаються на спеціальності «Початкова освіта» та вчителів початкової школи – Житомир, 2018 – 107 с.

25. Рудницька Н.Ю. Інноваційні технології навчання математики в початковій школі: навч.-метод. посібник. – 2 –ге вид., перероб. і доп. – Житомир, 2018 – 105 с.
26. Танська В.В. Методика навчання природознавства у початковій школі : Навчально-методичний посібник / В.В.Танська. – Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І.Франка, 2014. – 236.
27. Типові освітні програми для закл. загальної середньої освіти : 1-2 класи. – К. : ТД «Освіта-Центр+», 2018. – 240 с.
28. Типова освітня програма для закл. заг. серед. освіти, розроблена під керівництвом О.Я. Савченко. - 3-4 класи / Уклад. А.В. Лотоцька. – Харків: Вид-во «Ранок», 2019. – 144 с.
29. Савченко О. Я. Дидактика початкової освіти : підруч. / О. Я. Савченко. – К.: Грамота, 2012. – 504 с.
30. Химинець В. В. Інновації в початковій школі / В. В. Химинець, М. Ю. Кірик. – Тернопіль : Мандрівець, 2012. – 312 с.

Інформаційні ресурси

1. http://irbis.zu.edu.ua/cgi-bin/irbis64r_11/cgiirbis_64.exe
2. <http://nbuv.gov.ua/node/554>
3. <http://pidruchniki.ws/>.
4. www.dnpb.gov.ua
5. <http://education-ua.org/ua/articles/1163-osvitnij-prostir-nush-rekomendatsiji-ta-realni-mozhlivostyami>.
6. https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/61761/
7. <https://imzo.gov.ua/2018/03/25/nakaz-mon-vid-23-03-2018-283-pro-zatverdzhennya-metodychnyh-rekomendatsij-schodo-orhanizatsiji-osvitnoho-prostoru-novoji-ukrajinskoji-shkoly/>

ДОДАТКИ

Додаток А

Конспект уроку математики для 1 класу

Тема: Число і цифра 6. Написання цифри 6.

Мета. Формування предметних компетентностей: дати поняття про число і цифру 6, закріплювати обчислювальні навички додавання і віднімання; формування природничих компетентностей та екологічної грамотності: розширити знання про ланцюги живлення, бажання допомагати тваринам; формування ключових компетентностей: уміння вчитися, активно відтворювати необхідну інформацію, формулювати висловлювання з використанням необхідних математичних термінів; формування соціальної компетентності: вміння працювати в парах; формування загальнокультурної компетентності: удосконалювати вміння дотримуватися норм мовленнєвої культури; формування здоров'язбережувальної компетентності: виховувати дбайливе ставлення до свого здоров'я; формування громадянської компетентності: бережливе ставлення до природи.

Тип уроку: вивчення нового матеріалу.

Обладнання: презентація до уроку, таблиця каліграфічного написання цифр, таблиця для геометричної хвилинки.

Хід уроку

I. Організація учнів до уроку (1 хв)

Пролунав дзвінок –
Починаємо урок.
Працюватимем старанно,
Щоб почути у кінці,
Що у нашій першій класі
Діти - просто молодці.

II. Актуалізація опорних знань учнів.

1. Постановка проблемної ситуації

Один хлопчик не послухав батьків, пішов сам до лісу, заблукав. Як його звати, ми зможемо дізнатися, коли розв'яжемо приклади і результати замінімо буквами, і ті діти, які вміють читати, прочитають нам ім'я хлопчика (прикладі записані на дошці)

$$1+1=2 \text{ І}$$

$$2+2=4 \text{ В}$$

$$3+2=5 \text{ а}$$

$$4-1=3 \text{ н}$$

$$5-1=4 \text{ к}$$

$$3-1=2 \text{ о}$$

- Іванко заблукав і просить вас допомогти йому знайти шлях додому.

2. Пряма і обернена лічба

- Назвіть числа від 1 до 5 і в зворотному порядку, від 5 до 1.
- Назвати сусідів числа 2, 4, 5
- Яке число стоїть між 3 і 5, 1 і 3

Підійшов Іванко до дерева і замислився.

III. Оголошення теми і завдань уроку. Мотивація і стимуляція вивчення нового матеріалу.

- Діти, подивіться, будь ласка, на дошку. Що ви там бачите? (Птахів)
- Побачив хлопчик 5 пташок. А незабаром з'явилася сова. Скільки всього побачив хлопчик пташок?

$$(5+1=6)$$

Зраділи пташки, що їх порахували, і показали в яку сторону йти треба хлопчику. А ми, щоб він не звернув зі шляху, продовжимо працювати.

- Отож, сьогодні на уроці ми з вами вивчимо число і цифру 6, навчимося її писати і порівнювати з іншими числами (Показ цифри 6)

IV. Первинне сприйняття та усвідомлення нового матеріалу.

Утворення числа 6. Робота з геометричними фігурами.

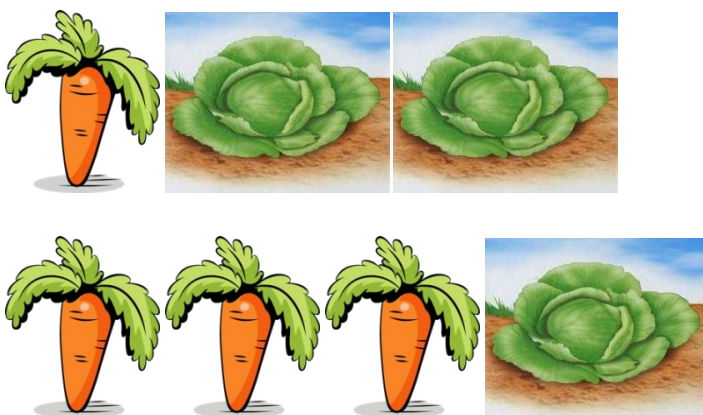
Покладемо ліворуч 5 кружечків, а праворуч – 1 кружечок.

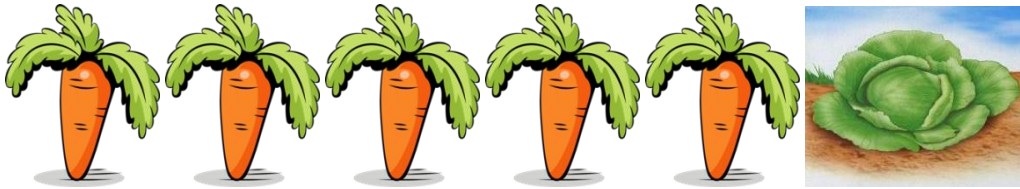

- Скільки було кружечків ліворуч? (на дошці записується 5)
- Скільки кружечків праворуч? (на дошці записується 1)
- Скільки всього стало кружечків? (6)
- Як же утворилось число 6? (До 5 приєднали 1)
- Як назвати число 5 по відношенню до 6? (Попереднє)
- Число 6 можна утворити, якщо до попереднього числа 5 додати 1.

Співвіднесення кількості предметів з числом (цифрою).

Ми зустріли зайчика з повною корзинкою, тож давайте подивимось скільки разом морквинок і капустинок він зібрав. (Діти рахують морквинки та капустинки і показують цифру, яка їх позначає).

Співвіднесення числа і відповідної кількості предметів.

Показую цифру, а діти викладають відповідну кількість паличок на парті.

Порівняння числа 6 з одиницею та іншими вивченими числами.

Журавель вирішив пообідати. Давайте допоможемо йому вирішити, що краще з'їсти, щоб наїстись (ставлю необхідну кількість мишок і жабок. Діти підраховують їх кількість, записую знизу цифри. Після чого учні порівнюють, яке число більше, а яке менше. Як число 6 відрізняється від інших відомих чисел).

1 мишка - 6 жабок

2 мишки – 6 жабок

3 мишки – 6 жабок

Вибіркова лічба в межах числа 6.

- Порахуйте скільки на дошці жовтих квіточок, скільки червоних, скільки блакитних, скільки червоних і жовтих разом.

Розгляд і написання цифри 6.

Цифра шість на вишню схожа –
І красива, і пригожа.
Заманеться її з'їсти-
Височенько треба лізти.

- Отож, на який фрукт схожа цифра 6? (На вишеньку)
- Давайте навчимося її писати.

(Цифра 6 складається з великого лівого і малого правого півовалів. Починають писати цифру трохи нижче за верхній правий кут клітини. У правому верхньому кутку клітини роблять заокруглення, пишуть великий лівий півовал, торкаються середини нижньої сторони клітини, ведуть лінію вгору, заокруглюючи її ліворуч, трохи вище за середину клітини.)

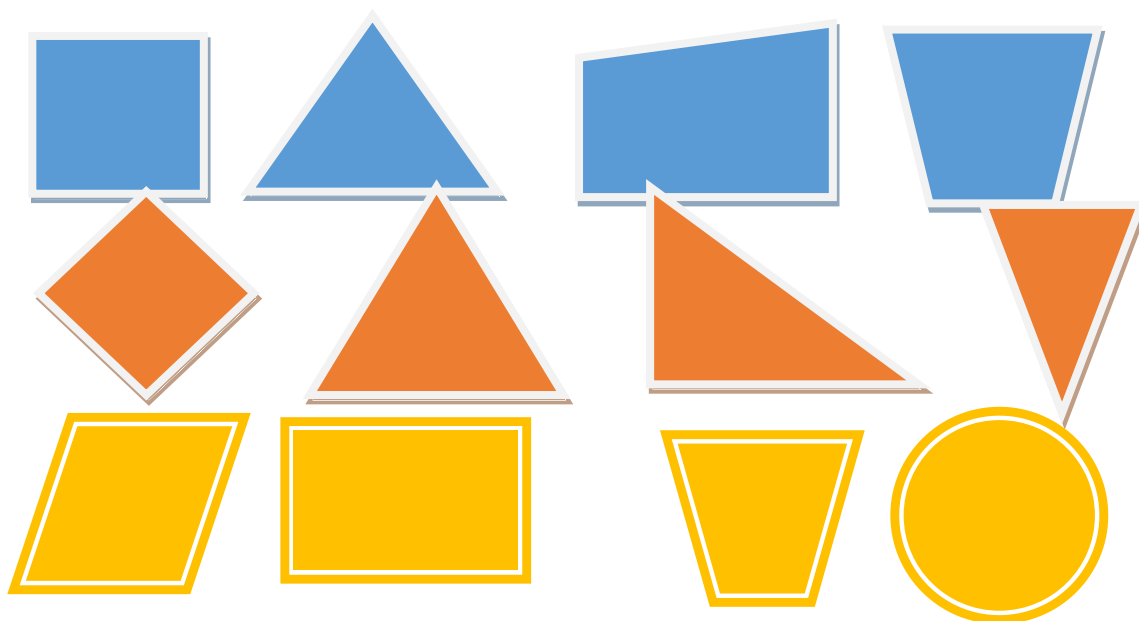
- Написання цифри в повітрі під рахунок «раз-і, два-і»
- Написання цифри в зошиті.

Фізкультхвилинка.

Лапки в боки, вгору вушка,
Скачуть білочки-подружки.
Раз, два, три, чотири, п'ять –
По гілках вони летять.
Кожен ранок на галяві
Спритно роблять вільні вправи.
Раз, два, три, чотири, п'ять –
Люблять білочки стрибати.

Робота з геометричним матеріалом.

- Уважно розгляньте фігури. Знайдіть у кожному ряду «зайву» фігуру і назвіть її.

Цікаві задачі.

✓ Скільки чобітків Оля купила, щоб киця ніжки не замочила?
✓ «Скільки в тебе ляльок?» – запитала у Маринки. Вона відповідає:
«Більше ніж 3, але менше ніж 5». Скільки ляльок у Маринки?
✓ Мчаться на санчатах
Четверо малят.
Троє з них дівчата.
Скільки всіх хлоп'ят?
✓ На лужку серед лози,
Заховалось дві кози,
А отут стоять ще дві
У густій рясній траві.
Підрахуємо гуртом,
Скільки всіх тих кіз разом?

V. Підсумок.

Логічна задача.

Ви гарно допомогли Іванкові. І якщо ви зараз розв'яжете задачу на логічне мислення, то ведмедик відведе прямісінько до дому нашого хлопчика.

Задача на логічне мислення.

Чебурашка, крокодил Гена та Шапокляк чекали поїзда 3 години. Скільки годин чекали поїзда кожен із них?

- Ось ви і допомогли повернутися Іванкові додому.

Вправа «Веселка»

**У лісі казковому ми побували,
Іванкові старанно допомагали,
А ще для себе знання добували.**

Розробка ранкової зустрічі

Тема: «Великодні дзвони б'ють!»

Мета: поглибити знання учнів про традиції нашого народу щодо святкування Пасхи, про символи знаків на писанках; розвивати увагу, пам'ять, мислення; виховувати повагу до традицій та звичаїв нашого народу. Формування ключових компетентностей: спілкування державною мовою (розвивати вміння усно висловлювати й тлумачити поняття, думки, почуття та погляди, усвідомлювати роль ефективного спілкування); уміння навчатися впродовж життя: (стимулювати учнів до пошуку та засвоєння нових знань, набуття учнями нових вмінь і навичок); соціальна і громадянська компетентності (уміння працювати з іншими на результат, досягати компромісів, формувати поведінку, яка потрібна для ефективної та конструктивної участі у громадському житті).

Хід заняття

I. Організаційна частина (1 хв.)

Вже дзвінок нам дав сигнал,

Працювати час настав,

Тож, і ми часу не гаймо,

Працювати починаймо!

II. Повідомлення теми і мети ранкової зустрічі

1. Створення проблемної ситуації

(Лунає запис великодніх дзвонів)

– Що ви зараз чули? (Дзвони)

– Діти, а де ми можемо їх почути? (В церкві)

– Коли ми їх чуємо, то про що вони нам сповіщають? (Про службу, великі свята)

– Правильно, дзвони ми можемо почути в церкві коли розпочинається святкова відправа. Саме сьогодні ви отримаєте нову інформацію про найбільше свято року, яке святкують на всіх континентах. А яке, ви дізнаєтесь із прослуханого вірша.

(Декламація вірша вчителем)

Христос воскрес! Радійте, діти,

Біжіть у поле, у садок,

Збирайте зіллячко і квіти,

Кладіть на Божий Хрест вінок!

Нехай бринять і пахнуть квіти,

Нехай почує Божий рай,

Як на землі радіють діти

І звеселяють рідний край.

На вас погляне Божа Мати,

Радіючи з святих небес...
Збирайтесь, діти, ну ж співати:
Христос воскрес! Христос воскрес!

– Про яке свято йдеться у вірші? (Великдень)

2. Оголошення теми.

– Сьогодні ви дізнаєтесь більше про традиції святкування Пасхи. Тема нашої виховної години «Великодні дзвони б'ють!»

– Кожен з вас напевне святкував це свято з родиною. Що вам відомо про нього? (Відповіді дітей)

II. Основна частина .

1. Розповідь про історію свята.

Великдень – найбільше народне, християнське свято. Цей день має ще одну назву – Пасха. Це світле і добре свято, яке несе з собою віру, надію і любов. Великдень відноситься до тих свят, дата яких змінюється кожного року. Зазвичай це свято відзначається не раніше 4 квітня та не пізніше 8 травня. У нинішньому році Великдень відзначатиметься 2 травня. У ніч Воскресіння Христа, проводиться святкове богослужіння, великодня служба Божа яка триває всю ніч. Її найурочистіший момент настає опівночі, коли священик сповіщає, що «Христос Воскрес», а всі присутні з трепетом відповідають: «Воістину Воскрес!». Усі віруючі люди намагаються бути присутніми на великій літургії, адже по закінченню якої відбувається освячення обрядових страв, які люди приносять до храму у пасхальних кошиках. Святу Великодню передуює свято Вербної неділі.

– Ви знаєте, коли воно відзначається? (За тиждень до Великодня)

– Діти, а чим воно особливе? (У церкві освячуються вербові гілочки)

– Дітей, цього дня, злегенька постукують вербовими гілочками і при цьому промовляють:

Не я б'ю – верба б'є,
За тиждень – Великдень,
Червоне яєчко,
Уже недалечко!

– Особливим є четвер напередодні Великодня. Можливо хтось з вас знає, як його називають? (Чистий четвер)

– А чому його так називають? (До цього дня в оселі, на подвір'ї все має бути чисто прибрано, ошатно прикрашено)

– Від четверга потрібно готувати паски. Сподіваюсь, ви будете допомагати своїм родинам.

2. Збирання великоднього кошика.

Розгадування загадок

– Дітки, а у ваших сім'ях є така традиція – збирання кошика до освячення? (відповіді учнів)

– Давайте зараз спробуємо уявити ту чудову ніч та зберемо кошик.
(Ілюстрацію пасхального кошика вчитель вивішує на дошці)

– Ось ми маємо з вами кошика, але нам потрібно наповнити його продуктами, які освячують в церкві. Для цього вам потрібно відгадати загадки.

– Ви готові до участі в конкурсі? Тож розпочнімо!

(Учні розгадують загадки, вчитель поетапно вивішує ілюстрації продуктів, таким чином наповнюючи кошика)

Загадки

✓ *В кожному місті і селі
На Великдень головна
На столі (паска)*

✓ *Продукт із м'яса,
Без якого немає свята.
(ковбаса)*

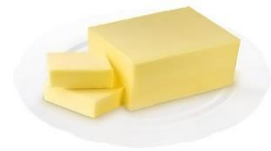
✓ *Білі стіни, білий дах,
Заховався в ньому птах.
(яйце)*

✓ *Молоко в казан налили,
Довго парили, варили,
Аж поки притомилося,
І твердим зробилося
(сир)*

✓ Воно у каші розтає –
І та смачнішою стає.
(масло)

✓ Лиш один зубочок взяв,
Разом з хлібом пожував –
Мов вогнем, язик припік.
Називається
(часник)

✓ Що то за гість, що сам себе їсть?
(свічка)

✓ Барviste яйце
По столу котилось.
З ковбасою подружилось,
І в храмі освятилось.
(писанка)

– Молодці! Але писанки у нас поки що немає. Її ми покладемо у кошик пізніше, коли ви виконаєте цікаве завдання. А яке, дізнаєтесь пізніше.

– Після великої відправи, православні люди, поверталися додому, де виконували ряд обрядів перш ніж скуштувати великодньої паски. Послухайте та запам'ятайте один із них ! Коли родина поверталася додому, перш ніж сісти за стіл, всі родичі повинні були вмитися. Господар дому наливав воду у миску, а на дно клав крашанку. Цією водою спочатку мила обличчя дочка, потім син, господиня, а останнім господар дому. Після кожного вода зливалася, а крашанка залишалася у мисці, яку знову наповнювали чистою водою. Вважається, що вода в цей день набуває магічної сили, а люди, які вмиються цією водою стають здоровішими, а дівчата – вродливішими та красивішими. Якщо цей обряд раніше у ваших родинах не використовувався, можна запровадити його з цього року.

– Ось ми і познайомилися із деякими традиціями наших предків.

3. Ознайомлення із традиції писанкарства.

—Ось і настав час для виконання нашого пов'язаного з писанкою завдання, про яке ми домовлялися раніше. Але спочатку вам потрібно ознайомитись із різновидами великодніх яєць. Сподіваюсь, ви мені допоможете в цьому. Я роздам групам зображення на папері символічних, великодніх яєць. Вони різні. Будьте уважні. Зараз я повідомлятиму інформацію про особливості оздоблення великодніх яєць, а ви маєте визначити до якого виду відноситься те художнє оздоблення яйця, про яке я розповідаю. Якщо ви правильно визначили різновид оформлення, то вивісіть зображення на дошку.

—Вам зрозумілі умови нашої подальшої роботи?

Крашанка - це яйця, фарбовані в один колір. Крашанка пофарбована в червоний колір, символізує радість життя. Крашанка належить до найдавнішого типу оздоблення яйця.

-Яка група готова продемонструвати крашанку?

-Молодці!

Писанка — розписане мініатюрним орнаментом куряче яйце — з'явилася у час язичництва як атрибут весняних культових народних обрядів, пов'язаних з пробудженням землі весною, початком сільськогосподарських робіт, появою перших дарів природи, готуванням до збирання врожаю.

- У якій групі зображення писанки?

- Молодці!

Дряпанка – це яйця, що мають орнамент, видряпаний на поверхні. Для дряпанки добирають природно темніші яйця, щоб було добре видно візерунок.

- Хто відшукав на ілюстрації зображення дряпанки?
- Молодці!
- **Крапанка** виготовляється так: спочатку яйце опускають в світлу фарбу, коли воно просохне, на нього наносять крапки гарячого воску.

- Хто продемонструє нам зображення крапанки?
- Молодці!

Мальованка – це яйця розмальовані пензликом, різними фарбами та візерунками.

- У якої групи зображення мальованки?
- Молодці!

Бісерна писанка - на дерев'яну основу у формі яйця наносять спеціальний клей, а потім викладають орнамент бісером. Існує ще техніка «одягання» яйця у бісерну сітку.

- Яка група готова продемонструвати бісерну писанку?
- Молодці!

4.Ознайомлення із легендою.

– Також про писаку існує багато легенд, а із однією ви зараз і ознайомитесь. Приготуйтеся слухати!

Легенда

Коли злі люди вели Ісуса Христа розпінати на гору, що називається Голгофа, він тяжко ніс свій хрест. Вороги сміялися з нього, кидали в лице каміння, а малі діти, які любили Ісуса, бігли попереду і збирали каміння складаючи в пазуху, аби менше лишилося ворогам. А як висипали то були не

камені, а гарно розписані яйця. Так віддячив Бог маленьким дітям за їхню любов, та добрі малі серця.

5. Детальне ознайомлення із правилами писанкарства.

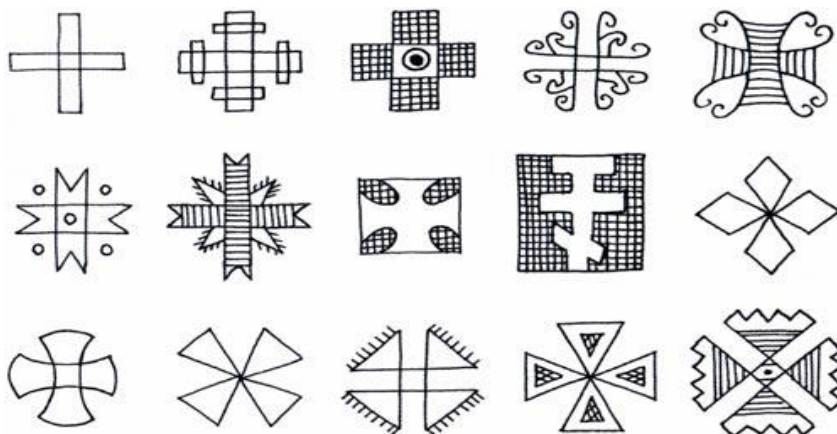
— Для українців розпис писанки – це не просто фарбування яйця у різні кольори. Писанка була оберегом, кожен елемент мав своє значення. Їх потрібно було дуже правильно підбирати та поєднувати. Цей процес роботи був дуже складним. Його навчали з малих років життя дитини. Для розпису писанки необхідно мати яйце, свічку, фарби, писак. Якщо ви побажаєте, то зможете опанувати цю техніку у майбутньому при допомозі досвідчених людей, що є вмілими майстрами в цьому.

6. Ознайомлення із видами орнаментів.

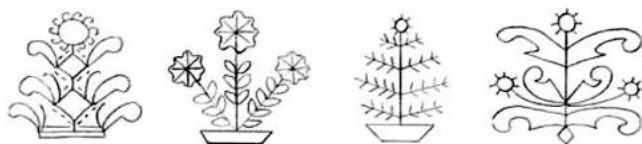
—Зараз ми з вами ознайомимось з видами орнаментів. Адже саме нанесення орнаменту був найскладніший та кропіткий процес. Правильно підібрані символи робили писанку оберегом.

Існують такі різновиди орнаменту:

1. *Геометричний* – спосіб графічного відображення певних образів.

2. *Рослинний*—зображення стилізованих квітів, листя, плодів.

3. *Орнітоморфний* – зображення птахів.

4. Зооморфний – зображення фантастичних чи реальних фігур тварин.

– Існують і інші види орнаментів, про які ви дізнаєтесь пізніше. В кожному із орнаментів по-своєму узагальнені враження

людей від навколишнього середовища, відбувається художнє узагальнення певних образів. Слово «орнамент» у перекладі з латинської мови означає «прикраса». Це візерунок, який складається з упорядкованих геометричних чи образних форм, що повторюються в певній послідовності. Поєднання елементів в орнаменті завжди підпорядкована закономірностям симетрії і ритму. Ми, як і наші давні предки, радіємо першим весняним листочкам, зачудовано слухаємо спів жайворонка, милуємося плином ріки. Щоб висловити вічне, наші предки створили символи. Давайте розглянемо найголовніші з них.

Традиційна символіка з українських писанок

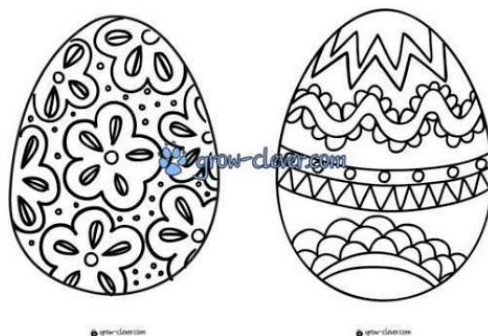
Сонце Життя давніх людей було дуже складним. Важко було пережити холодну зиму, дочекатись нового врожаю. Прихід довгожданої весни сприймався як народження нового сонця, визволення небесного світила від сил темряви. Тому із символом сонця пов'язано все найкраще, що є в людському житті. Серед язичницьких богів Дажбог – сонячний бог – був одним із головних. У християнстві сонце також стало символом Бога, оскільки Бог - це світло.

Хрест Один із сонячних знаків, символ всесвіту, чотирьох сторін світу, чотирьох вітрів, чотирьох пір року. Походить від схематичного зображення птаха, в давнину сонце уявлялось птицею, що летить по небу. У християнстві хрест – символ страждання, воскресіння, яким церква все починає, благословляє і освячує.

Грабельки, гребінці Належать до символів, що пов'язані з водою. Зображають хмари і дощ. Писанки із грабельками писали в посуху, гадаючи, що написавши цей знак, можна викликати довгождані небесні води.

Ружа, рожа, розета, зірка Символізує сонце і вранішню зорю. В народній символіці – незмінний символ любові. Подарувати писанку з ружею означало оспівдитися в коханні.

- Ось і підійшов час для виконання нашого завдання пов'язаного із писанкою. Ви отримали нові знання для того, щоб намалювати писанки, які доповнять наш святковий кошик.
- На виконання цього завдання у вас є 2 хвилини. (Учні самостійно на шаблонах малюють писанки.)

- Молодці! Вам вдалося завершити роботу, яку ми розпочали на початку заняття. І перед вами справжній великодній кошик.

III. Підсумок

- Заняття добігає до кінця. Давайте пригадаємо, про що ви дізнались на виховній годині.

1. Вікторина.

1. Які вам відомі види великодніх яєць?
2. Коли ми відзначатимемо Великодень у нинішньому році?
3. Які зображення характерні для рослинного орнаменту?

2. Кросворд.

- Діти, розгадаємо кросворд.

1. Як називається розписане мініатюрним орнаментом куряче яйце? (Писанка)

2. Яку назву має візерунок, який складається з упорядкованих геометричних чи образних форм, що повторюються в певній послідовності? (Орнамент)

3. Що означає слово «орнамент»? (Прикраса)

4. У чому несуть обрядові страви до церкви? (Кошику)

5. Яку назву має великоднє яйце пофарбоване в один колір? (Крашанка)

IV. Висновок

- Молодці! Я, гадаю тепер у вас напередодні свята не буде ніяких проблем!

- До наступної зустрічі!

Навчальне видання

Укладачі:
Неля РУДНИЦЬКА
Інна КОНОВАЛЬЧУК
Тетяна ШАНСКОВА

Методичні рекомендації
з виробничої педагогічної практики у початкових класах
для здобувачів вищої освіти
Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)
Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність 013 Початкова освіта

Видавництво Житомирського державного університету
імені Івана Франка
10008, м. Житомир, вул. Велика Бердичівська, 40
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи: ЖТ № 10 від 07.12.2004 р.
електронна пошта (E-mail): zu@zu.edu.ua